

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Förordningen om översvämningsrisker

Sveriges genomförande av EU:s
översvämningsdirektiv - 2024

**Förordningen om översvämningsrisker – Sveriges genomförande av
EU:s översvämningsdirektiv**

© Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)
Enhet: Enheten för arbete med naturolyckor och klimatanpassning

Foto omslag: Madeleine Wejlerud
Text: Enheten för arbete med naturolyckor och klimatanpassning

Publ nr: MSB 2404 - september 2024
Tidigare utgiven: Förordningen om översvämningsrisker: Sveriges
genomförande av EU:s översvämningsdirektiv 2020

Förordningen om översvämningsrisker

Efter återkommande och omfattande problem med översvämningsrisker beslutade EU år 2007 om ett direktiv med gemensamma regler för hantering av översvämningsrisker. I Sverige genomförs direktivet som förordning (SFS 2009:956) om översvämningsrisker och genom föreskrift (MSBFS 2013:1) om länsstyrelsens planer för hantering av översvämningsrisker (riskhanteringsplaner).

Avsikten med direktivet är att EU:s medlemsländer ska arbeta för att minska negativa konsekvenser av översvämningsrisker och på så sätt värna om människors hälsa, miljö, kulturarvet och ekonomisk verksamhet. Det sker genom ett systematiskt arbete med att identifiera områden med betydande översvämningsrisk, kartlägga översvämningshot och risker inom översvämningsutbredningsområde. I riskhanteringsplaner fastställs de åtgärder som behöver vidtas för att minska konsekvenserna av en omfattande översvämningsrisk.

Arbetet sker per avrinningsområde. För Sveriges del innebär det samverkan med Finland längs gränsvägen Torne älv och med Norge längs Klarälven.

Samverkan ska även ske med arbetet enligt EU:s ramdirektiv för vatten.

Sverige deltar genom MSB i EU:s process för genomförande av direktivet. Enligt direktivet ska även information om översvämningsrisker som inträffar samlas in och dessa utredningar initieras av MSB.

Utgångspunkt för MSB:s arbete är samhällets behov. Det bygger på en helhetssyn över direktivs- och verksamhetsgränser som ska leda till samförstånd samt att verksamheter ömsesidigt stödjer varandra.

Olika typer av översvämningsrisker

En översvämningsrisk sker då vatten tillfälligt täcker mark som normalt inte brukar stå under vatten. Översvämningsrisker kan till exempel uppstå till följd av långvarig och ihållande nederbörd, snösmältning, isproppar i vattendragen, skyfall eller stormar längs kusten.

Förordningens tre steg

Steg 1

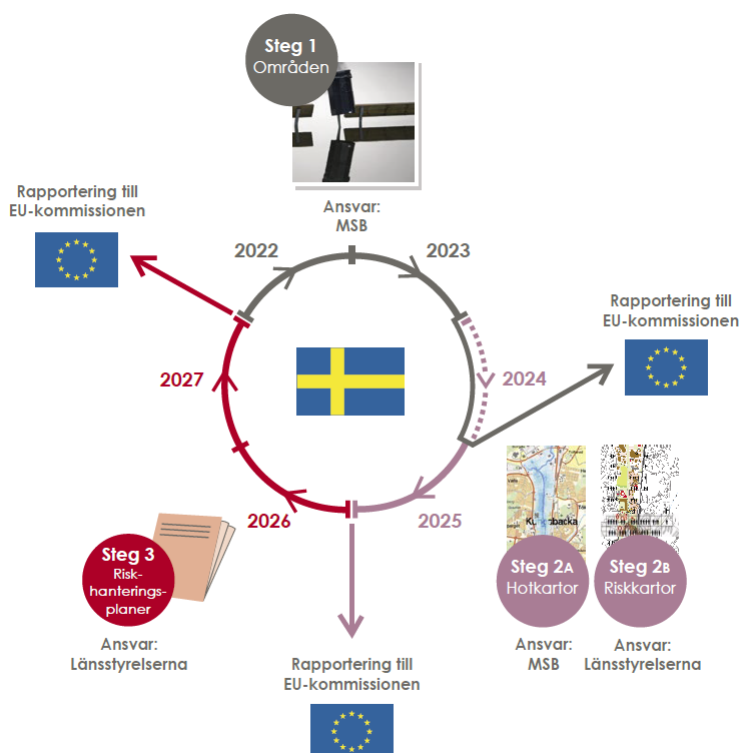
Steg ett innebär en landsomfattande preliminär bedömning av konsekvenserna av en översvämning och dess risker. Utifrån bedömningen ska geografiska områden identifieras där betydande risk finns eller kan förväntas uppstå. MSB utför den nationella preliminära riskbedömningen och beslutar om områden med betydande översvämningsrisk. Samverkan med berörda myndigheter i Finland och Norge ingår i arbetet.

Steg 2

Steg två innebär att två olika typer av kartor ska produceras för identifierade områden med betydande översvämningsrisk. Kartor över hotade områden tas fram av MSB och kartor över risker inom de hotade områdena tas fram av länsstyrelserna. Innehållet i riskkartorna ska vara detsamma för alla områden inom ett vattendistrikt. MSB vägleder länsstyrelserna i arbetet.

Steg 3

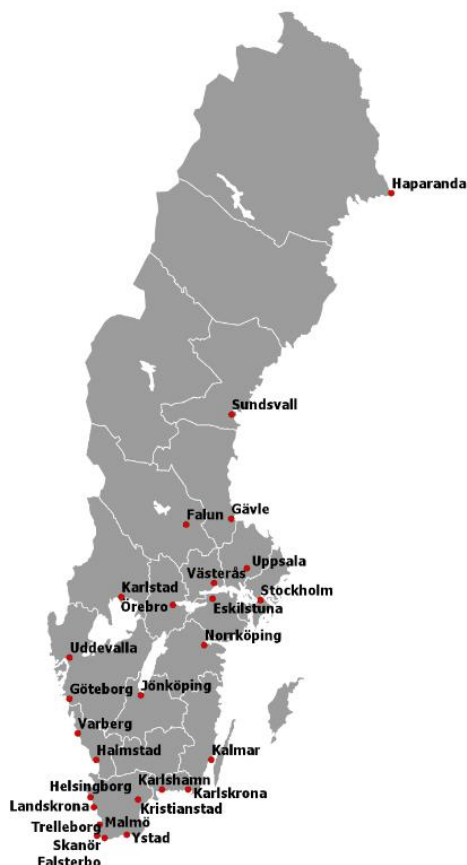
Steg tre innebär att riskhanteringsplaner för översvämningsriskerna upprättas. Planerna ska utgå från mål som länsstyrelsen bestämmer och de hot- och riskkartor som finns. Planerna upprättas av länsstyrelser som har identifierade områden. MSB har föreskrivit om arbetet med riskhanteringsplanerna i föreskriften MSBFS 2013:1 samt i en vägledning för arbetet.

Figur 1 Sveriges genomförande av översvämningsdirektivet. Arbetet sker cykliskt och figuren illustrerar de tre stegen i cykel 3 som sträcker sig mellan åren 2022 till 2027.

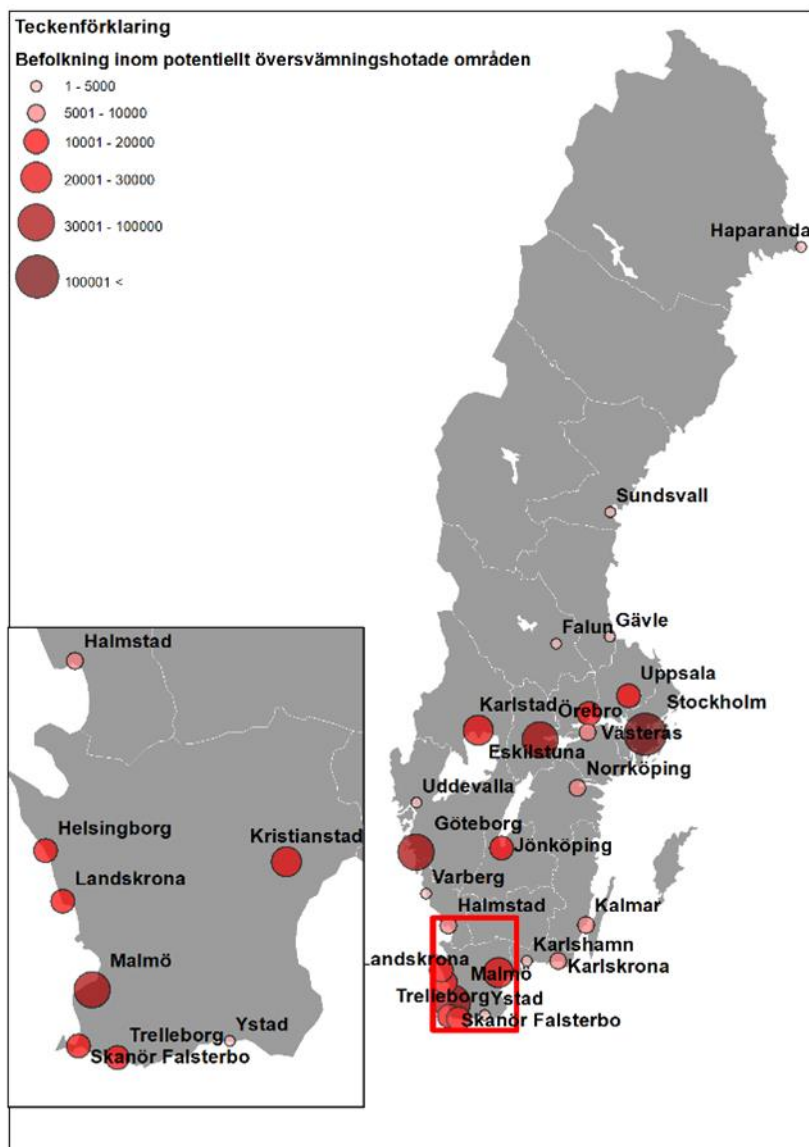
Revidering av den nationella identifieringen av områden med betydande översvämningsrisk

2024 identifierades 26 områden med betydande översvämningsrisk från sjöar, vattendrag, hav och skyfall. Det innebär dock inte att andra områden inte riskerar att drabbas av översvämnningar, utan att konsekvenserna på fokusområdena i de identifierade områdena blir större utifrån ett nationellt perspektiv.

Figur 2 De 26 identifierade områdena med betydande översvämningsrisk i cykel 3.

Drygt en halv miljon människor är folkbokförda inom de identifierade områdena sett till extremhändelser i sjöar, vattendrag, havet eller vid ett skyfall. Alla människor påverkas inte vid ett och samma tillfälle, men antalet påverkade i de identifierade områdena vid extremhändelser är stort. Det största antalet folkbokförda som påverkas bor i storstadsregionerna, se figur 3.

Figur 3 Antal folkbokförda inom de identifierade områdena i cykel 3 vid en extremhändelse i sjöar, vattendrag, havet och ett 100-årsregn.

Översyn av områden och identifiering sker vart sjätte år. Under första cykeln (2010-2015) identifierades 18 områden i Sverige med betydande översvämningsrisk från sjöar och vattendrag. I den andra cykeln (2016-2021) identifierades 25 områden med betydande översvämningsrisk från sjöar och vattendrag samt kustöversvämningsrisk.

Flera områden har identifierats i alla tre cykler, medan andra har tagits bort och nya tillkommit. Skillnaden i områden beror bland annat på att olika källor till översvämningskarteringar har beaktats och att tillgängligt dataunderlag för olika översvämningskarteringar har uppdaterats. Tillvägagångssättet för identifiering av områden har också förändrats. Fjärde cykeln kommer att starta 2028.

Hot- och riskkartor

Alla hot- och riskkartor för de identifierade områdena finns publicerade i [MSB:s Översvämningsportal](#). Hot- och riskkartor från tredje cykeln finns publicerade i översvämningsportalen från och med december 2025. Figur 4 och figur 5 visar exempel på hot- och riskkartor för Falun i cykel 2.

Figur 4 Exempel på hotkarta, Falun cykel 2.

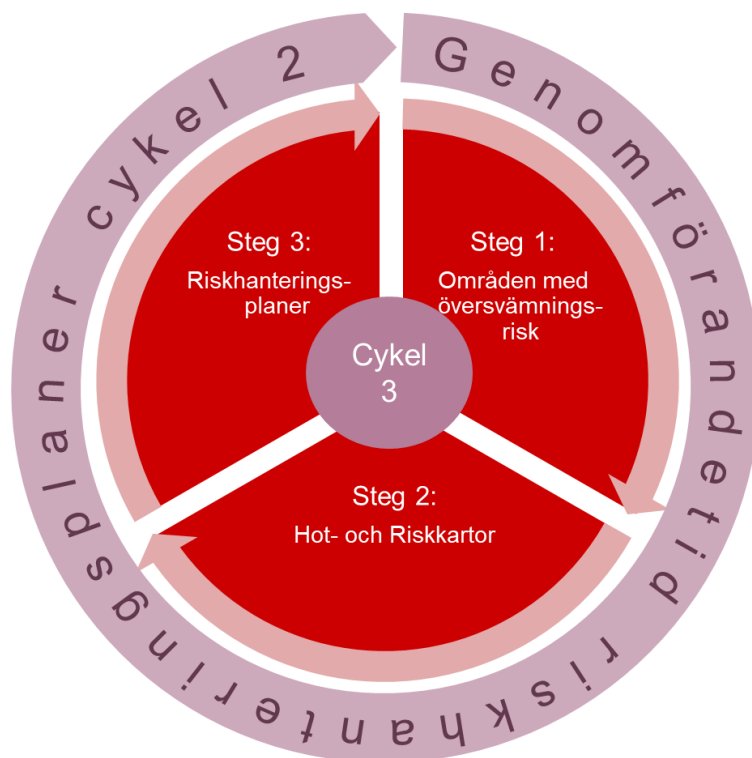

Figur 5 Exempel på riskkarta, Falun cykel 2.

Riskhanteringsplaner

Riskhanteringsplaner för de 26 identifierade områdena i cykel 3 kommer att tas fram under åren 2026–2027. Utförandetiden för riskhanteringsplanerna framtagna i cykel 2 löper parallellt med cykel 3 under åren 2022–2027, se figur 6.

Utförandetiden för riskhanteringsplanerna framtagna i cykel 3 löper parallellt med cykel 4 under åren 2028-2033. Alla gällande riskhanteringsplaner finns på MSB:s Översvämningsportal.

Figur 6. Genomförandetiden för riskhanteringsplanerna i cykel 2 löper parallellt med cykel 3.

Sammanställning av identifierade områden i cykel 1, 2 och 3.

I innevarande cykel har 15 områden längs vattendrag och sjöar har identifierats, 17 områden har identifierats längs kusten och 10 områden har identifierats med betydande översvämningsrisk utifrån skyfall. Elva områden är identifierade med översvämningsrisk från fler än en sorts översvämning.

Tabell 1. Identifierade områden med betydande översvämningsrisk i cykel 3 (2022–2027).

Identifierade områden	Översvämningsrisk
Eskilstuna	Eskilstunaån
Falun	Dalälven
Gävle	Gavleån, Testeboån, havet, skyfall
Göteborg	Göta Älv, Mölndalsån, Säveån, Kungsbackaån, havet, skyfall
Halmstad	Havet, skyfall
Haparanda	Torne älv
Helsingborg	Havet
Jönköping	Vättern, Tabergsån
Kalmar	Havet, skyfall
Karlshamn	Havet
Karlskrona	Havet
Karlstad	Klarälven, Vänern
Kristianstad	Helge å, havet, skyfall
Landskrona	Havet
Malmö	Havet, skyfall
Norrköping	Motala ström, havet, skyfall
Skånör/Falsterbo och Höllviken/Ljunghusen	Havet
Stockholm	Havet, Mälaren, Oxundaån, Tyresån, Bällstaån, skyfall
Sundsvall	Selångersån, skyfall
Trelleborg	Havet
Uddevalla	Havet, Bäveån
Uppsala	Fyrisån, Mälaren, skyfall
Varberg	Havet
Västerås	Mälaren, Svartån
Ystad	Havet
Örebro	Svartån

I tabell 2 och tabell 3 visas de områden som tidigare identifierats med att ha betydande översvämningsrisk. I översvämningsdirektivets första cykel identifierades områden utifrån risk för översvämnning från sjöar och vattendrag. I den andra cykeln identifierades områden även utifrån risk för översvämnning från havet. I den första cykeln identifierades 18 områden och i den andra cykeln identifierades 25 områden.

Tabell 2. Identifierade områden med betydande översvämningsrisk i cykel 1 (2010–2015).

Cykel 1 (2010–2015)	Cykel 1 (2010–2015)	Cykel 1 (2010–2015)
Edsbyn	Kristianstad	Uppsala
Falun	Kungsbacka	Vansbro
Göteborg	Lidköping	Vännäsby
Haparanda	Lindesberg	Värnamo
Jönköping	Malung	Älvsbyn
Karlstad	Stockholm	Örebro

Tabell 3 Identifierade områden med betydande översvämningsrisk i cykel 2 (2016–2021).

Cykel 2 (2016–2021)	Cykel 2 (2016–2021)	Cykel 2 (2016–2021)
Alingsås	Karlshamn	Stenungsund
Borås	Karlskrona	Stockholm
Falun	Karlstad	Trelleborg
Göteborg	Kristianstad/Åhus	Uddevalla
Halmstad	Kungsbacka	Uppsala
Haparanda	Landskrona	Ystad
Helsingborg	Malmö	Örebro
Jönköping	Norrköping	-
Kalmar	Skanör/Falsterbo och Höllviken/Ljunghusen	-

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap